

РОЗРАХУНКИ
стосовно впливу зміни системи оподаткування
(відшкодування ПДВ експортерам і відміни спецрежиму ПДВ виробникам сировини)
на ланку підприємств

1. Позначення

A – вартість факторів вирощування продукції
ДВ1 – додана вартість на етапі вирощування
к1 – ставка ПДВ на етапі вирощування продукції
X1 – ціна сировини (вхідна для елеватора)

X2 – "вихідна" ціна сировини на елеваторі (вхідна для експортера)
ДВ2 – вартість, додана на елеваторі
к2 – ставка ПДВ для елеватора

X3 – ціна експорту (фіксована)
ДВЕ – вартість, додана на етапі експорту
к3 – ставка ПДВ для експортера

2. Шлях сировини на експорт: Виробник сировини → Елеватор → Експортер

2.1. Елеватор і Експортер – одна особа

Ціна експорту за умови оподаткування ПДВ на загальних засадах і виробника і експортера:

$$X3 = X1 + ДВЕ + к3*(X1 + ДВЕ) = A + ДВ1 + к1*(A + ДВ1) + ДВЕ + к3*(A + ДВ1 + к1*(A + ДВ1) + ДВЕ) \\ = A*(1 + к1 + к3 + к1*к3) + ДВ1*(1 + к1 + к3 + к1*к3) + ДВЕ*(1 + к3)$$

Ціна експорту за умови повернення ПДВ експортерам і відміни спецрежиму ПДВ:

$$X3 = X1 + ДВЕ = A + ДВ1 + к1*(A + ДВ1) + ДВЕ = A*(1 + к1) + ДВ1*(1 + к1) + ДВЕ$$

Ціна експорту за умови звільнення експортерів від сплати ПДВ і дії спецрежиму ПДВ:

$$X3 = X2 = X1 + ДВЕ = A + ДВ1 + ДВЕ$$

Співвідношення ціни експорту за умови повернення ПДВ експортерам і відміни спецрежиму ПДВ і за умови звільнення експортерів від сплати ПДВ і дії спецрежиму ПДВ складає:

$$(A*(1 + к1) + ДВ1*(1 + к1) + ДВЕ) / (A + ДВ1 + ДВЕ) = 1 + к1*(A + ДВ1) / (A + ДВ1 + ДВЕ) =$$

$$1 + к1*(1 + ДВ1/A) / (1 + ДВ1/A + ДВЕ/A)$$

Таблиця коефіцієнту зростання ціни експорту при зміні режиму оподаткування "спецрежим ПДВ → звільнення експортерів" на "ПДВ виробника 20% → відшкодування експортерам" при різних частках доданої вартості виробника сировини і експортера (він же елеватор) по відношенню до сумарної ціни факторів виробництва сировини:

Додана вартість виробника сировини	Додана вартість елеватора-експортера (по відношенню до вартості сировини)	Зростання ціни (на %)
25%	5%	19,23%
	10%	18,52%
	20%	17,24%
	30%	16,13%
	50%	14,29%
50%	5%	19,35%
	10%	18,75%
	20%	17,65%
	30%	16,67%
	50%	15,00%
75%	5%	19,44%
	10%	18,92%
	20%	17,95%
	30%	17,07%
	50%	15,56%
100%	5%	19,51%
	10%	19,05%
	20%	18,18%
	30%	17,39%
	50%	16,00%
125%	5%	19,57%
	10%	19,15%
	20%	18,37%
	30%	17,65%
	50%	16,36%

За умови, коли ціна експорту визначається на світових біржах і в даному випадку її можна вважати фіксованою, зростання ціни експорту, спричинене відміною спецрежиму ПДВ, **виливається в фактичне зниження ціни для попередніх ланок**, в даному випадку – **для виробника**, відсоток зниження ціни для виробника в даному випадку коливається від 15% до 19%.

3. Шлях сировини на експорт: Виробник сировини → Елеватор → Експортер

3.1. Елеватор і Експортер – різні підприємства

Ціна експорту за умови оподаткування ПДВ на загальних засадах і виробника і експортера:

$$\begin{aligned}
 X_3 &= X_2 + ДВЕ + \kappa_3 \cdot (X_2 + ДВЕ) = X_1 + ДВ_2 + \kappa_2 \cdot (X_1 + ДВ_2) + ДВЕ + \kappa_3 \cdot (X_1 + ДВ_2 + \kappa_2 \cdot (X_1 + ДВ_2) + ДВЕ) \\
 &= X_1 \cdot (1 + \kappa_2 + \kappa_3 + \kappa_2 \cdot \kappa_3) + ДВ_2 \cdot (1 + \kappa_2 + \kappa_3 + \kappa_2 \cdot \kappa_3) + ДВЕ \cdot (1 + \kappa_2) = \\
 &= (A + ДВ_1 + \kappa_1 \cdot (A + ДВ_1)) \cdot (1 + \kappa_2 + \kappa_3 + \kappa_2 \cdot \kappa_3) + ДВ_2 \cdot (1 + \kappa_2 + \kappa_3 + \kappa_2 \cdot \kappa_3) + ДВЕ \cdot (1 + \kappa_2) = \\
 &= A \cdot (1 + \kappa_1) \cdot (1 + \kappa_2 + \kappa_3 + \kappa_2 \cdot \kappa_3) + ДВ_1 \cdot (1 + \kappa_1) \cdot (1 + \kappa_2 + \kappa_3 + \kappa_2 \cdot \kappa_3) + ДВ_2 \cdot (1 + \kappa_2 + \kappa_3 + \kappa_2 \cdot \kappa_3) + ДВЕ \cdot (1 + \kappa_2)
 \end{aligned}$$

Ціна експорту за умови повернення ПДВ експортерам і відміни спецрежиму ПДВ:

$$X3 = X2 + ДВЕ = X1 + ДВ2 + \kappa2 \cdot (X1 + ДВ2) + ДВЕ = X1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2) + ДВЕ = \\ (A + ДВ1 + \kappa1 \cdot (A + ДВ1)) \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2) + ДВЕ = \\ A \cdot (1 + \kappa1) \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot (1 + \kappa1) \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2) + ДВЕ$$

Ціна експорту за умови звільнення експортерів від сплати ПДВ, сплати ПДВ першим постачальником на загальних підставах і дії спецрежиму ПДВ для виробника сировини:

$$X3 = X2 + ДВЕ = X1 + ДВ2 + \kappa2 \cdot (X1 + ДВ2) = A + ДВ1 + ДВ2 + \kappa2 \cdot (A + ДВ1 + ДВ2) = \\ A \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2)$$

Співвідношення ціни експорту за умови повернення ПДВ експортерам і відміни спецрежиму ПДВ і за умови звільнення експортерів від сплати ПДВ і дії спецрежиму ПДВ складає:

$$\frac{(A \cdot (1 + \kappa1) \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot (1 + \kappa1) \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2) + ДВЕ)}{(A \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2))} = \\ \frac{A \cdot (1 + \kappa2) + A \cdot \kappa1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot \kappa1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2) + ДВЕ}{(A \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2))} = \\ 1 + \frac{(A \cdot \kappa1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot \kappa1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВЕ)}{(A \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 \cdot (1 + \kappa2))} = \\ 1 + (\kappa1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВ1 / A \cdot \kappa1 \cdot (1 + \kappa2) + ДВЕ / A) / (1 + \kappa2) + ДВ1 / A \cdot (1 + \kappa2) + ДВ2 / A \cdot (1 + \kappa2))$$

При ставці ПДВ для виробника сировини і елеватора 20%:

$$1 + (0.24 + 0.24 \cdot ДВ1 / A + ДВЕ / A) / (1.2 + 1.2 \cdot ДВ1 / A + 1.2 \cdot ДВ2 / A)$$

Таблиця коефіцієнту зростання ціни експорту при зміні режиму оподаткування "спецрежим ПДВ → звільнення експортерів" на "ПДВ виробника та елеватора 20% → відшкодування експортерам" при різних частках доданої вартості виробника сировини, елеватора і експортера по відношенню до сумарної ціни факторів виробництва сировини:

Додана вартість виробника сировини	Додана вартість елеватора	Додана вартість експортера	Зростання ціни на %
25%		5%	22,44%
		10%	25,64%
	10%	5%	21,60%
		10%	24,69%
	20%	5%	20,11%
		10%	22,99%
	30%	5%	18,82%
		10%	21,51%
	50%	5%	16,67%
		10%	19,05%
50%	5%	5%	22,04%
		10%	24,73%
	10%	5%	21,35%
		10%	23,96%
	20%	5%	20,10%
		10%	22,55%
	30%	5%	18,98%
		10%	21,30%
	50%	5%	17,08%
		10%	19,17%
75%	5%	5%	21,76%
		10%	24,07%
	10%	5%	21,17%
		10%	23,42%

	20%	5%	20,09%
		10%	22,22%
	30%	5%	19,11%
		10%	21,14%
	50%	5%	17,41%
		10%	19,26%
100%	5%	5%	21,54%
		10%	23,58%
	10%	5%	21,03%
		10%	23,02%
	20%	5%	20,08%
		10%	21,97%
	30%	5%	19,20%
		10%	21,01%
	50%	5%	17,67%
		10%	19,33%
125%	5%	5%	21,38%
		10%	23,19%
	10%	5%	20,92%
		10%	22,70%
	20%	5%	20,07%
		10%	21,77%
	30%	5%	19,28%
		10%	20,92%
	50%	5%	17,88%
		10%	19,39%

За умови, коли ціна експорту визначається на світових біржах і її можна вважати фіксованою, зростання ціни експорту **виливається в фактичне сумарне зниження ціни для двох попередніх ланок – елеватора та виробника**, сумарний відсоток зниження ціни коливається навколо 20% в залежності від часток доданої вартості на різних ланках.

Дані щодо зростання ціни експорту при зміні режиму оподаткування ще раз підкреслюють наші висновки, наведені в Розрахунках Аналітичного центру АСУ стосовно впливу ставки ПДВ на ціну кінцевої продукції і оптимальні режими оподаткування, про те, що найбільший вплив на зростання ціни для споживача справляє ПДВ на рівні виробництва сировини. Тож і зменшення ціни, викликане наведеною зміною системи оподаткування, **найбільш боляче вдарить по виробниках сировини.**